

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра соціальної роботи та педагогіки вищої школи

СИЛАБУС
Нормативного освітнього компонента
Правове регулювання надання соціальних послуг

підготовки _____ магістра _____
(назва освітнього ступеня)

Спеціальності _____ 231 Соціальна робота _____
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми Соціальна робота. Соціальна педагогіка

Луцьк – 2024

Силабус освітнього компонента «Правове регулювання надання соціальних послуг» підготовки магістра, галузі знань 23 Соціальна робота, спеціальності 231 Соціальна робота, за освітньо-професійною програмою Соціальна робота. Соціальна педагогіка

Розробник: Чернета Світлана Юріївна, доктор педагогічних наук, професор

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

(доц. Степаненко В.І.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи
протокол № 2 від 4 вересня 2024 р.

Завідувач кафедри:

(проф. Чернета С.Ю.)

© Чернета С.Ю., 2024 р.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання	23 Соціальна робота 231 Соціальна робота Соціальна робота. Соціальна педагогіка Другий (магістерський) рівень	Нормативна
Кількість годин/кредитів <u>120/ 4</u>		Рік навчання <u>1</u>
		Семестр <u>1</u> -ий
		Лекції <u>6</u> год.
		Практичні (семінарські) <u>6</u> год.
ІНДЗ: <u>€</u>		Лабораторні _____ год.
		Індивідуальні _____ год.
		Самостійна робота <u>94</u> год.
Мова навчання	Консультації <u>14</u> год.	
	Форма контролю: екзамен	
		Українська

II. Інформація про викладача (- ів)

Викладач: Чернета Світлана Юріївна,

Науковий ступінь доктор педагогічних наук,

Вчене звання професор

Посада завідувачка кафедри, професор кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи

Контактна інформація

Телефон: +380506756783,

Електронна пошта: Cherneta.Svitlana@vnu.edu.ua

Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Силабус освітнього компонента «Правове регулювання надання соціальних послуг» складена відповідно до навчального плану підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 23 Соціальна робота спеціальності 231 Соціальна робота, освітньо-професійної програми Соціальна робота. Соціальна педагогіка вивчається в першому семестрі, формою контролю є екзамен. На вивчення освітнього компонента відведено 4 кредитів (120 годин), у тому числі для заочної форми навчання: 4 годин лекційних, 6 год. практичних, 14 год. консультації та 96 год. самостійної роботи.

Освітній компонент спрямований на аналіз та вивчення основних механізмів становлення та правового регулювання ринку соціальних послуг. Силабус ґрунтується на системному підході до аналізу нормативно-правового забезпечення соціальних послуг і компетентнісному підході до визначення якості підготовки соціальних працівників, здатних аналізувати, визначати та надавати соціальні послуги.

Вивчення ОК «Правове регулювання надання соціальних послуг» сприятиме підвищенню рівня професійної компетентності майбутніх соціальних працівників, їх готовності кваліфіковано і майстерно виконувати свої професійні обов'язки, забезпечить оволодіння сучасними теоретичними і прикладними знаннями з аналізу, визначення та надання соціальних послуг, допомагатиме подальшому професійному зростанню в умовах удосконалення правового регулювання соціальних послуг в Україні.

2. Постреквізити - Технології надання соціальних послуг.

3. Метою викладання освітнього компонента є засвоєння здобувачами освіти

теоретичних засад становлення ринку соціальних послуг та законодавчого забезпечення соціальних послуг в Україні, формування основних умінь і навичок, готовності до надання соціальних послуг.

Завданнями курсу є:

- аналіз сутності, закономірностей та передумов становлення та розвитку ринку соціальних послуг в Україні;
- розкриття змісту основних міжнародних та вітчизняних нормативно-правових документів, які забезпечують надання соціальних послуг;
- аналіз змісту Державних стандартів соціальних послуг, які регламентують та визначають механізм надання соціальних послуг в Україні;
- вивчення сутності та механізмів організації надання соціальних послуг;
- з'ясування особливостей надання соціальних послуг в територіальній громаді;
- розкриття механізму надання соціальних послуг шляхом соціального замовлення;
- аналіз порядку виявлення осіб/сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах;
- опанування процедури моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг.

4. Результати навчання (Компетентності)

Освітній компонент спрямований на формування *інтегральної* (здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі соціальної роботи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог) та *загальних компетентностей* (ЗКЗ. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК9. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК10. Здатність працювати в команді.

А також низки *фахових компетентностей*: ФК2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення. ФК6. Здатність до оцінки процесу і результату професійної діяльності та якості соціальних послуг. ФК12. Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства. ФК17. Здатність упроваджувати сучасні методи і технології вивчення та аналізу соціальних умов, оцінювання потреб, попередження, подолання або мінімізації наслідків конфліктів, соціальних ризиків та складних життєвих обставин.

Очікувані програмні результати навчання: ПРН4. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук.

ПРН10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати раннє втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи.

ПРН11. Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної роботи, ініціювати омандо утворення та координувати командну роботу.

ПРН12. Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної і соціально-педагогічної роботи.

ПРН13. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.

ПРН15. Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних послуг та управлінських рішень.

ПРН21. Застосовувати сучасні методи і технології вивчення та аналізу соціальних умов, оцінювання соціальних потреб, попередження, подолання або мінімізації наслідків конфліктів, соціальних ризиків та складних життєвих обставин у соціальній і соціально-

педагогічній роботі з різними категоріями клієнтів.

Soft skills: вміння налагоджувати міжособистісні контакти; вміння працювати в команді; креативність; вміння прогнозувати, гнучкість, швидка адаптація до змін та ін.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ:

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації: *словесні*: лекція із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація, платформа Zoom, MOODLE, вебсервіс Google Classroom), пояснення, розповідь, бесіда; *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація; *практичні*: *вправи*.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота здобувачів освіти: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо), ретроспективний метод.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма Контролю ² / Бали
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади становлення ринку соціальних послуг						
Тема 1. Поняття та сутність соціальних послуг. Законодавчі засади системи соціальних послуг в Україні. Поняття та перелік складних життєвих обставин. Право на отримання соціальних послуг	10	-	-	9	1	ДС, ДБ
Тема 2. Передумови виникнення інституту соціальних послуг в Україні. Передумови виникнення соціальних послуг. Стратегія реформування системи соціальних послуг. Перспективи реформування системи соціальних послуг	8	-	-	7	1	ДС, ДБ
Тема 3. Сучасні моделі надання соціальних послуг за кордоном Скандинавська модель соціального обслуговування. Англосаксонська модель соціальних послуг. Німецька модель соціальних послуг. Французька модель соціальних послуг. Гранти та угоди про співпрацю як інструмент надання соціальних послуг.	10	2	-	7	1	РЗ/К
Тема 4. Суб'єкти системи	8	-	-	7	1	РМГ

соціальних послуг. Уповноважені органи системи надання соціальних послуг. Отримувачі соціальних послуг. Надавачі соціальних послуг. Реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг. Критерії діяльності суб'єктів, що надають соціальні послуги						
Тема 5. Класифікація соціальних послуг. Основні види соціальних послуг. Основні принципи надання соціальних послуг. Організаційно-правові форми надання соціальних послуг державними та недержавними установами, організаціями. Фінансування надання соціальних послуг. Порядок регулювання тарифів на соціальні послуги.	8	-	2	5	1	РМГ/10
Тести, контрольна робота 1						20
Разом за модулем 1	44	2	2	35	5	30
Змістовий модуль 2.. Механізми реалізації Державних стандартів соціальних послуг в Україні						
Тема 6. Теоретичні основи державної стандартизації. Поняття та мета прийняття стандартів. Державні стандарти в Україні, їх види. Особливості розробки державних стандартів	6	-	-	5	1	ДС, ДБ/
Тема 7. Державні стандарти соціальних послуг. Загальна характеристика Державних стандартів соціальних послуг та проектів стандартів. Класифікатор соціальних послуг. Соціальні послуги: догляду; соціального супроводу; соціальної інтеграції; соціальної профілактики; представництва інтересів; інформування, консультування; екстреного (кризового) втручання, соціальної реабілітації тощо. Характеристика послуг відповідно до мети, отримувачів, місця надання та строку	6	-	2	3	1	ДС, ДБ/10
Тести, контрольна робота 2						10
Разом за модулем 2	12	0	2	8	2	20
Змістовий модуль 3. Правові засади організації надання соціальних послуг						

Тема 8. Організаційно-правові основи надання соціальних послуг. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері соціального захисту населення. Повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій. Повноваження виконавчих органів міських рад міст обласного значення, рад об'єднаних територіальних громад. Порядок здійснення контролю за додержанням вимог Закону України “Про соціальні послуги”	10	-	-	9	1	ДС, ДБ
Тема 9. Надання соціальних послуг в територіальній громаді. Повноваження територіальної громади у сфері соціального захисту населення. Порядок визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці / територіальної громади у соціальних послугах. Визначення потреб населення у соціальних послугах. Аналіз потреб адміністративно-територіальної одиниці у соціальних послугах. Планування розвитку системи надання соціальних послуг	12	2	-	9	1	ДС, ДБ
Тема 10. Надання соціальних послуг шляхом соціального замовлення. Сутність соціального замовлення, його етапи. Замовник соціальних послуг. Організація проведення конкурсу. Особливості укладення договору, умови договору	10	-	-	9	1	РЗ/К
Тема 11. Порядок виявлення осіб/сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах. Виявлення осіб/сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах або мають найвищий ризик	10	2	-	7	1	РМГ

потрапляння в такі обставини. Раннє втручання. Суб'єкти виявлення осіб/сімей, які належать до вразливих категорій населення або перебувають у складних життєвих обставинах. Планування організації та надання соціальних послуг. Подання заяви, звернення, повідомлення про надання соціальних послуг. Ведення випадку. Прийняття рішення про надання соціальних послуг чи відмову у їх наданні						
Тема 12. Соціальний захист дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах. Основні напрями соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах. Виявлення дітей, які залишились без батьківського піклування. Ведення обліку дітей, які залишились без батьківського піклування, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Набуття дитиною статусу дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування. Реєстрація народження дитини та розв'язання спорів між батьками щодо виховання дитини. Особливості провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини під час дії на території України надзвичайного або воєнного стану.	11	-	-	9	2	РМГ
Тема 13. Моніторинг надання та оцінки якості соціальних послуг. Суб'єкти та завдання моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг. Проведення моніторингу надання соціальних послуг. Оцінка якості соціальних послуг.	11	-	2	8	1	РМГ/10
Тести, контрольна робота 3						30
Разом за модулем 3	64	4	2	51	7	40

Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота						60/тести
МКР1						20
МКР2						10
МКР3						30
ІНДЗ						10
Інше (вказати)						-
Всього годин/ Балів	120	4	6	96	14	100

Примітки: ^{1/} Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Тема 1. Поняття та сутність соціальних послуг

Сутність поняття соціальна послуга. Заповнити таблицю

Поняття	Тлумачення	Джерело

Тема 2. Передумови виникнення інституту соціальних послуг в Україні

Визначити та охарактеризувати етапи становлення інституту соціальних послуг в Україні

Тема 3. Сучасні моделі надання соціальних послуг за кордоном

У вигляді таблиці подати спільні та відмінні риси системи соціальних послуг різних країн (на вибір 4 країни)

Тема 4. Суб’єкти системи соціальних послуг

Запропонувати та обґрунтувати додаткові вимоги до надавачів соціальних послуг

Тема 5. Класифікація соціальних послуг

Систематизувати соціальні послуги за критерієм строку надання

Тема 6. Теоретичні основи державної стандартизації

Сутність поняття стандарт, державний стандарт. Заповнити таблицю

Поняття	Тлумачення	Джерело

Тема 7. Державні стандарти соціальних послуг

Проаналізувати зміст Державних стандартів соціальних послуг. Підготуватись до дискусії.

Державний стандарт соціальної послуги консультивання. Державний стандарт соціальної послуги догляду вдома. Державний стандарт соціальної послуги підтриманого проживання осіб похилого віку та осіб з інвалідністю. Державний стандарт соціальної послуги соціальної адаптації. Державний стандарт соціальної послуги соціальної інтеграції та реінтеграції бездомних осіб. Державний стандарт соціальної послуги кризового та екстреного втручання. Державний стандарт соціальної послуги соціального супроводу сімей (осіб), які перебувають у складних життєвих обставинах. Державний стандарт соціальної послуги представництво інтересів. Державний стандарт соціальної послуги профілактики. Державний стандарт соціальної послуги догляд та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних. Державний стандарт супроводу під час інклюзивного навчання. Державний стандарт соціальної послуги соціально-психологічної реабілітації осіб із залежністю від наркотичних засобів чи психотропних речовин. Державний стандарт соціальної реабілітації осіб з інтелектуальними та психічними розладами.

Тема 8. Організаційно-правові основи надання соціальних послуг

Розробити та схематично зобразити алгоритм взаємодії державних органів, установ всіх форм власності

Тема 9. Надання соціальних послуг в територіальній громаді

Визначити та заповнити документи «Потреби адміністративно-територіальної одиниці у соціальних послугах»

Тема 10. Надання соціальних послуг шляхом соціального замовлення

Проаналізувати порядок проведення конкурсу та визначити умови, вимоги та етапи його проведення

Тема 11. Порядок виявлення осіб/сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах

Розробити та схематично зобразити алгоритм виявлення осіб/сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах або мають найвищий ризик потрапляння в такі обставини

Тема 12. Соціальний захист дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах

Заповнити Журнал обліку дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах

Тема 13. Моніторинг надання та оцінки якості соціальних послуг

Заповнити Анкету щодо якості наданих соціальних послуг

7. Індивідуально науково-дослідне завдання (ІНДЗ)

Індивідуально-дослідне завдання (ІНДЗ) видаються здобувачам освіти на першому занятті, і виконуються здобувачем самостійно у письмовій формі при консультуванні з викладачем. ІНДЗ передбачає аналіз 5 Державних стандартів надання соціальної послуги, які здобувач освіти вибирає самостійно. За аналіз 1 стандарту передбачено 2 бали. Максимальна кількість балів за ІНДЗ 10 бали. Виконане завдання здобувач освіти подає у друкованому вигляді або у MOODLE.

Назва стандарту	Зміст соціальної послуги	Місце і строки	Використання ресурсів при організації надання соціальної послуги
-----------------	--------------------------	----------------	--

Критерії оцінювання ІНДЗ

2 бали - здобувач освіти самостійно виконує завдання, логічно, цілісно, послідовно та стилістично, граматично правильно будує відповідь з визначенням обов'язкових структурних елементів, в яких інформація подана у відповідності до обраного Державного стандарту.

1 бал - здобувач освіти самостійно виконує завдання, логічно, цілісно, послідовно та стилістично, граматично правильно будує відповідь з визначенням обов'язкових структурних елементів, в яких подана не повна інформація у відповідності до обраного Державного стандарту..

0,5 бал - здобувач освіти самостійно виконує завдання, не цілісно подана інформація, граматично правильно будує відповідь однак відсутні деякі обов'язкові структурні елементи, в яких інформація подана не у відповідності до обраного Державного стандарту.

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти ОК «Правове регулювання надання соціальних послуг» здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового модульного контролю знань згідно «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки». Завдання поточного контролю – перевірка навчальних досягнень здобувачів освіти. Завдання підсумкового модульного контролю – перевірка розуміння і засвоєння здобувачами освіти програмового матеріалу загалом, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання засвоєних знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми ОК тощо. Оцінювання здійснюється за **100-бальною** шкалою.

Формою контролю вивчення ОК «Правове регулювання надання соціальних послуг» є екзамен. Максимальна кількість балів за поточний контроль з освітнього компонента становить 40 балів. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема опитування, захист проєктів, робота в малих групах, індивідуальна робота, виступи на практичних заняттях, участь у дискусіях та дебатах, експрес-контроль, перевірка результатів виконання різноманітних індивідуальних науково-дослідних завдань, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем, тощо. Максимальний бал за кожну з форм роботи

визначено у таблиці 2 силабуса освітнього компонента. Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінюється на практичних заняттях із відповідної теми. За активність на заняттях здобувач освіти може додатково отримати до 20 % максимального поточного бала, але при цьому сума поточних балів за семестр не повинна перевищувати, як правило, 40.

Підсумковий модульний контроль здійснюється після завершення вивчення тем змістового модуля у формі виконання здобувачем освіти модульної контрольної роботи у вигляді письмового або комп'ютерного тестування та проводиться або під час навчального заняття (його частини). Максимальний бал, отриманий за модульні контрольні роботи, становить 60 балів.

Підсумкова модульна оцінка визначається в балах як сума поточної та контрольної модульних оцінок. Модуль зараховується здобувачеві, якщо він успішно виконав всі види навчальної роботи, передбачені силабусом освітнього компонента. Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється. Заборгованість із модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час на консультаціях за графіком, затвердженим на засіданні кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи до початку підсумкового контролю з наступного модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з модульного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

Якщо підсумкова оцінка (бали) з освітнього компонента як сума підсумкових модульних оцінок становить не менше як 75 балів, то, за згодою здобувача освіти, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з ОК (навчальної дисципліни). Така оцінка виставляється в день проведення екзамену в присутності здобувача освіти. Іспит складається у випадку, якщо здобувач освіти бажає підвищити рейтинг або у випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки. У цьому випадку бали, набрані здобувачем за результатами модульних контрольних робіт, анулюються.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття – на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати відповідну кількість балів, які були визначені на дану тему заняття. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації».

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Списування під час контрольних та самостійних робіт, іспиту заборонені (зокрема, з використанням мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, навчання за програмою подвійного диплома, з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, міжнародне стажування) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком (в онлайн режимі за погодженням із деканом факультету).

Визнання результатів навчання, отриманих здобувачами вищої освіти у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, курсовій роботі (проекту), контрольній роботі тощо, які передбачені програмою (силабусом) освітнього компонента (Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки).

V.

Підсумковий контроль

Іспит проводиться у вигляді письмового або комп'ютерного тестування. Здобувачам освіти пропонуються тестові завдання у кількості 30 запитань (по 2 бали). Максимальна оцінка за іспит –

60 балів.

Види тестових завдань:

- із вибором однієї правильної відповіді;
- із вибором декількох правильних відповідей;
- на встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень;
- завдання на відтворення правильної відповіді (формулювань понять) по пам'яті;
- завдання відкритого типу, що передбачає розгорнуту відповідь.

Тестові завдання складаються відповідно до питань, винесених на іспит.

Програма іспиту затверджується на засіданні кафедри.

Складання та перескладання іспиту проводиться згідно розкладу. Повторне складання екзамену допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Питання іспиту

1. Поняття стандарт, стандартизація.
2. Види стандартів
3. Законодавство України про стандартизацію
4. Поняття державний стандарт
5. Законодавство України про соціальні послуги.
6. Поняття соціальних послуг.
7. Державний стандарт соціальної послуги консультування
8. Державний стандарт соціальної послуги догляду вдома
9. Державний стандарт соціальної послуги підтриманого проживання осіб похилого віку та осіб з інвалідністю
10. Державний стандарт соціальної послуги соціальної адаптації.
11. Державний стандарт соціальної послуги соціальної інтеграції та реінтеграції бездомних осіб
12. Характеристика Державного стандарту соціальної послуги надання притулку бездомним особам
13. Державний стандарт соціальної послуги кризового та екстреного втручання
14. Державний стандарт соціальної послуги соціального супроводу сімей (осіб), які перебувають у складних життєвих обставинах
15. Зміст Державний стандарт соціальної послуги представництво інтересів
16. Характеристика Державного стандарту соціальної послуги посередництво (медіація)
17. Державний стандарт соціальної послуги профілактики.
18. Зміст Державного стандарту соціальної послуги натуральна допомога
19. Характеристика Державного стандарту соціальної послуги переклад жестовою мовою
20. Зміст Державного стандарту соціальної послуги догляд та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних
21. Характеристика Державного стандарту супроводу під час інклюзивного навчання
22. Законодавчі засади системи соціальних послуг в Україні.
23. Поняття та перелік складних життєвих обставин.
24. Право на отримання соціальних послуг
25. Передумови виникнення соціальних послуг
26. Стратегія реформування системи соціальних послуг
27. Перспективи реформування системи соціальних послуг
28. Скандинавська модель соціального обслуговування.
29. Англосаксонська модель соціальних послуг
30. Німецька модель соціальних послуг
31. Французька модель соціальних послуг
32. Гранти та угоди про співпрацю як інструмент надання соціальних послуг
33. Уповноважені органи системи надання соціальних послуг
34. Отримувачі соціальних послуг

35. Надавачі соціальних послуг
36. Реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг
37. Критерії діяльності суб'єктів, що надають соціальні послуги
38. Основні види соціальних послуг.
39. Основні принципи надання соціальних послуг.
40. Організаційно-правові форми надання соціальних послуг державними та недержавними установами, організаціями.
41. Фінансування надання соціальних послуг.
42. Порядок регулювання тарифів на соціальні послуги.
43. Поняття та мета прийняття стандартів
44. Державні стандарти в Україні, їх види
45. Особливості розробки державних стандартів
46. Загальна характеристика Державних стандартів соціальних послуг та проектів стандартів
47. Класифікатор соціальних послуг
48. Характеристика послуг відповідно до мети, отримувачів, місця надання та строку
49. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері соціального захисту населення
50. Повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій.
51. Повноваження виконавчих органів міських рад міст обласного значення, рад об'єднаних територіальних громад.
52. Порядок здійснення контролю за додержанням вимог Закону України "Про соціальні послуги"
53. Повноваження об'єднаної територіальної громади у сфері соціального захисту населення
54. Порядок визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці / територіальної громади у соціальних послугах
55. Визначення потреб населення у соціальних послугах
56. Аналіз потреб адміністративно-територіальної одиниці у соціальних послугах
57. Планування розвитку системи надання соціальних послуг
58. Сутність соціального замовлення, його етапи
59. Замовник соціальних послуг
60. Організація проведення конкурсу
61. Особливості укладення договору, умови договору
62. Виявлення осіб/сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах або мають найвищий ризик потрапляння в такі обставини
63. Суб'єкти виявлення осіб/сімей, які належать до вразливих категорій населення або перебувають у складних життєвих обставинах
64. Планування організації та надання соціальних послуг
65. Подання заяви, звернення, повідомлення про надання соціальних послуг
66. Прийняття рішення про надання соціальних послуг чи відмову у їх наданні
67. Порядок забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження
68. Виявлення та організація першочергових заходів соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах
69. Облік дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах
70. Організація соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах
71. Порядок провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини
72. Суб'єкти та завдання моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг

73. Проведення моніторингу надання соціальних послуг
74. Оцінка якості соціальних послуг

VI. Шкала оцінювання

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

10 балів - Оцінюється робота здобувача освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом за відповідною темою, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, в т.ч. самостійної роботи, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки за умови особистого мультимедійного представлення завдання на практичному занятті.

8 балів - Оцінюється робота здобувача освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом за відповідною темою, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, в т.ч. самостійної роботи, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.

6 балів - Оцінюється робота здобувача освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом за відповідною темою, не завжди обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, в т.ч. самостійної роботи, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неточності та помилки.

4 бали - Оцінюється робота здобувача освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу за відповідною темою, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень та понять. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.

2 бали - Оцінюється робота здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом за відповідною темою та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є іспит

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям

1–59	Незадовільно	Фх	необхідне перескладання
------	---------------------	-----------	----------------------------

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Законодавчі акти

1. Закон України "Про соціальні послуги" : прийнятий 17.01.2019р. URL : <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Закон України "Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю" : прийнятий 21.06.2001р., із змінами та доповненнями станом на 01.01.2020р. URL : <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Закон України "Про охорону дитинства" : прийнятий 26 квітня 2001 р. № 2402 – III URL : <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. Закон України "Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування" : прийнятий 13 січня 2005 р. № 2342 – IV, із змінами та доповненнями станом на 13.02.2020р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
5. Конституція України від 28.06.1996. *Відомості ВР України*. 1996. № 30. С. 141.
6. Методичні рекомендації щодо виконання власних (самоврядних) повноважень об'єднаної територіальної громади у сфері соціального захисту населення : Наказ Міністерства соціальної політики України 19.01.2016 № 26 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0026739-16#Text>
7. Порядок регулювання тарифів на соціальні послуги : постанова Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 428 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/428-2020-%D0%BF#n9>
8. Критерії діяльності надавачів соціальних послуг : постанова Кабінету Міністрів України від 3 березня 2020 р. № 185 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/185-2020-%D0%BF#n6>
9. Порядок провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини : постанова Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/866-2008-%D0%BF#n15>
10. Порядок забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження : постанова Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 585 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/585-2020-%D0%BF#n13>
11. Порядок провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини : постанова Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/866-2008-%D0%BF#n380>
12. Порядок проведення моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг : постанова Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 449 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/449-2020-%D0%BF#n8>
13. Порядок здійснення контролю за додержанням вимог Закону України "Про соціальні послуги" : постанова Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 427 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/427-2020-%D0%BF#n10>
14. Державний стандарт соціальної послуги консультування : затверджено Наказом Міністерства соціальної політики України 02.07.2015 № 678 [Електронний ресурс] // Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0866-15>
15. Державний стандарт соціальної послуги догляду вдома : затверджено Наказом Міністерства соціальної політики України 13.11.2013 № 760 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1990-13>
16. Державний стандарт соціальної послуги підтриманого проживання осіб похилого віку та осіб з інвалідністю : затверджено Наказом Міністерства соціальної політики України 07.06.2017 № 956 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0806-17>
17. Державний стандарт соціальної послуги соціальної адаптації : затверджено Наказом Міністерства соціальної політики України 18.05.2015 № 514 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0665-15>

18. Державний стандарт соціальної послуги соціальної інтеграції та реінтеграції бездомних осіб: затверджено Наказом Міністерства соціальної політики України 19.09.2013 № 596 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1671-13>

19. Державний стандарт соціальної послуги надання притулку бездомним особам: затверджено Наказом Міністерства соціальної політики України 13.08.2013 № 495 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1447-13>

20. Державний стандарт соціальної послуги кризового та екстреного втручання: затверджено Наказом Міністерства соціальної політики України 01.07.2016 № 716 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0990-16>

21. Державний стандарт соціальної послуги соціального супроводу сімей (осіб), які перебувають у складних життєвих обставинах: затверджено Наказом Міністерства соціальної політики України 31.03.2016 № 318 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0621-16>

22. Державний стандарт соціальної послуги представництво інтересів: затверджено Наказом Міністерства соціальної політики України 30.12.2015 № 1261 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0127-16>

23. Державний стандарт соціальної послуги посередництва (медіація): затверджено Наказом Міністерства соціальної політики України 17.08.2016 № 892 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1243-16>

24. Державний стандарт соціальної послуги профілактики: затверджено Наказом Міністерства соціальної політики України 10.09.2015 № 912 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1155-15>

25. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо впровадження практики надання послуги раннього втручання для забезпечення розвитку дитини, збереження її здоров'я та життя: Мінсоцполітики України; Наказ, Рекомендації, Заходи від 18.02.2021 № 92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0092739-21#Text>

26. Проект Державного стандарту соціальної послуги натуральна допомога / Міністерство соціальної політики України URL : <https://www.msp.gov.ua/projects/520/>

27. Проект Державного стандарту соціальної послуги переклад жестовою мовою / Міністерство соціальної політики України URL : <https://www.msp.gov.ua/projects/485/>

28. Проект Державного стандарту соціальної послуги догляд та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних / Міністерство соціальної політики України URL : <https://www.msp.gov.ua/projects/433/>

29. Проект Державного стандарту супроводу під час інклюзивного навчання: Міністерство соціальної політики України URL : <https://www.msp.gov.ua/projects/516/>

Посібники, монографії, наукові статті

1. Диха М. В. Соціальна сфера України в контексті забезпечення соціальної безпеки. *Сучасні питання економіки і права. Серія: економічні науки* : зб. наук. пр. Київ : КиМУ, 2020. № 1 (11), С. 119–128.

2. Дубич К. В. Сучасна система надання соціальних послуг України. *Державне управління: удосконалення та розвиток* : електрон. наук. фах. вид. 2015. № 3. URL : <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=821> .

3. Інформація про визначення потреби населення Волинської області у соціальних послугах (2020). URL : <https://voladm.gov.ua/article/informaciya-pro-viznachennya-potrebi-naselennya-volinskoyi-oblasti-u-socialnih-poslugah/>

4. Попок А., Гребя Р. Система соціальних послуг в Україні: структурно-функціональний вимір. *Науковий вісник*. 2016. Вип. 16/17.

5. Соціальні послуги в Україні: наявне правове регулювання і його недоліки. URL : https://ffr.org.ua/wp-content/uploads/2022/05/Research_-Social-services-in-Ukraine.pdf

6. Соціальні послуги в громаді: новели законодавства. URL: <http://ipzn.org.ua/wp-content/uploads/2019/07/Sotsialni-poslugy-v-gromad.pdf>

7. Чусова, О. М. Особливості надання соціальних послуг в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету* : серія: Педагогіка. Соціальна робота / гол. ред.

І.Кузьма. Ужгород : Говерла, 2020. Вип. 2 (47). С. 209-213

8. Svitlana Cherneta, Iryna Bychuk. Składniki kompetencji płciowej nadawców usług społecznych. *Knowledge. Education. Low. Managtmnt. Nauka. Oświata. Prawo. Zarządzanie*. 2019. № 3-4.

9. Чернета, С.. Компетентнісний підхід у підготовці майбутніх фахівців із соціальної роботи до надання соціальних послуг. *Social Work and Education*. Vol. 8, No. 1. TernopilAberdeen, 2021.

10. Cherneta S. Yu., Sushyk N. S. Motivational component in the system of training future specialists in social work to providing social services. *Psychology and pedagogy in XXI century: methodological framework of the activities of psychologist and educator : collective monograph* / A. O. Bessarab, O. I. Ivanytsky, O. M. Kikinezhdi, I. R. Petrovska, etc. Lviv-Toruń : Liha-Pres, 2019. P. 160–187.

Інтернет-ресурси

Офіційний сайт Міністерство соціальної політики України - <https://www.msp.gov.ua/>

Офіційний сайт Міністерства юстиції України - <https://minjust.gov.ua>

Офіційний сайт Міністерства освіти і науки - [http:// mon.gov.ua](http://mon.gov.ua)